

HORITZO

Periòdic quinzenal

Portantveu de l'Ateneu Cultural

Preus de Subscripció

Fora (6 exemplars tri-
mestre) 1'10 pessetes
Número solt 0'15 ptes.

Dels articles signats en són
responsables llurs autors

Redacció i
Administració

G. Hernández 15, pral.
Telèfon 32 X

No es retornen els
originals

Postals de Cassà

III

EL REMEI

D'aquest clixé en podríem treure varies postals, totes ben diferents i boniques; no és simplement el Remei, una ermita de tradició ben arrelada a l'ànima dels cassanencs; és a més, tot un veïnat de cases de pagès que celebren àdhuc una festa major.

Situat a la part de Ponent de Cassà, a una distància aproximada de dos quilòmetres, té tots els atractius que conviden a fer una caminada. Després de sortir del poble, pel camí veïnal, de passar unes quantes hortes molt ben cultivades i d'atravesar la via fèrria del carrilet de Sant Feliu, us trobeu amb un panorama esplèndid: terres de conreu per ambdós costats del camí; més tard, una pineda; altra volta camps cultivats, i per fi, una segona pineda exuberant que mor quasi als peus de l'ermita.

Es antiquíssima la veneració que el poble ha sentit per l'esglesiola del Remei; ja la paraula us indica guariment, bàlsam pel dolor, consol. Per això us explicareu que hom pensi en el Remei, en els moments

de tribulació familiars, en les desgràcies corporals o en qualsevulla contrarietat de la vida. I que surtin del cor de la gent senzilla les promences més inversemblants: hi ha qui va a menjar un pollastre al Remei o qui hi resa un rosari, tot això com acció de gràcies per la resolució favorable dels aconteixements més oposats, com són, per exemple haver sortit bé d'una malaltia, no haver d'anar al servei militar, o l'èxit abundant d'una garrinada. I que, com a testimoni d'agraïment, deixin a l'ermita un ciri, una mà o una cama de cera, un retrat o una pintura primitiva de colors ensamfainats, d'aquestes que en diuen *ex-voto*. Totes aquestes penjarelles poden veure's a la capella del Remei.

Ara si del caire religiós passem al profà, mereix retratar-se la festa major que celebra el primer d'Octubre. Coincideix aquesta festa amb el temps de les castanyes i dels primers pinetells i rovellons que la pinassa amorosa cria dintre seu. I per això tal diada és celebrada pels cassanencs anant a cercar bolets i re-

matant la festa ballant sardanes al peu de la pineda. També hi concorren els pagesos de la rodalia de Campllonch i Sant Andreu, que deixen per un dia les feines del camp per poder remenar-se dintre l'envelat de l'embut. Quin espectacle més bonic sentir els retillets de la tenora en plena campinya i veure dansar sardanes voltant els pins que semblen balancejar-se suaument al compàs de la música! Es un remoreig dolcíssim, una barreja de melodia i ventitjol que breçola les copes dels pins amb suavitat infinita. Es, en una paraula, un record inesborrable que encara m'emociona a l'escriure aquestes ratlles.

* * *

Amb aquesta postal tancó l'àlbum que he obert a «HORITZO». Queden encara moltes vistes per escollir, com són, la font de Sant Cristòfor, la del Ganso, Casablanca, can Mascordet, Esclet, Montroig, totes elles mereixedores d'una postal ben bonica. Resten per ara en el cor del paisatgista esperant un altre dia que disposi de més temps per poder-les-hi donar vida, o que algú, amb més traça que jo —encara que no més enamorat— continuï oferint als cassanencs des d'aquestes planes, les impressions que li suggereixin les belleses de casa nostra.

J. DOMINGO ALEMANY

La Crisi Econòmica i els Tècnics

III

Les màquines i les estadístiques

El primer que els tècnics s'han vist obligats a posar de relleu com a punt de partida de les seves teories, ha estat els prodigis fets per la tècnica en ordre al maquinisme. Les màquines, la maquinària, mitjançant la qual s'ha obtingut l'aprofitament dels recursos d'energia natural i física que volten l'home, cada cop amb menys esforç de treball humà, i cada cop aprofitant majors quantitats d'energia. La població de Nordamèrica l'any 1929 era deu vegades més gran que la de l'any 1850; però, la conversió d'energia va ésser 553 vegades més gran.

Les estadístiques publicades pels tecnòcrates contenen dades molt interessants. Ací van unes quantes, amb les quals, volen demostrar principalment dues coses: que la importància de l'home com element d'energia i treball, és nul·la, o poc menys; i que el nombre de treballadors en atur forçós, és una conseqüència dels avanços de la tècnica.

L'any 1905 una turbina per a produir un Kilowatt, necessitava més de 3 Kg. de carbó; avui en necessita menys d'un.

La caldera a vapor que començà per donar el rendiment màxim de 70 operaris, avui pot donar el de 234.000.

Certes feines del camp, precisaven vuit hores de treball d'home per un quart de vessana; avui les màquines agrícoles fan les mateixes feines a una extensió de terra de 20 vessanes en nou hores.

La màquina elèctrica «Marion» transbordadora de terres, fa en 24 hores, el treball que abans feien 15.000 obrers en 10 hores.

Cent anys endarrera, un home necessitava un any per fer 25 tones de ferro; ara, amb els procediments actuals, es produeixen 10.000 tones per obrer. Al 1900 per obtenir una tona d'acer precisaven 70 hores de treball d'home; al 1.929, sols 13 hores.

Un impressor, al 1901 amb premsa de pedal, imprimia mil membrets per hora; al 1905 amb premsa de vapor, 1.250; al 1929 un sol home podia atendre dues premses, cadascuna de les quals, n'imprimia deu mil per hora.

Una nova màquina de fer i empaquetar cigarrets, en fa 2.500 per minut i obrer. Un any abans, el rendiment màxim era de 500.

Han passat milers d'anys durant els quals un home treballant deu hores només feia 450 rajols. Avui se'n fan 300.000 amb 20 obrers.

Amb un nou procediment de fabricar bombetes elèctriques, una sola màquina en produeix 650.000 diàries; és a dir, 550 vegades més, per cada obrer, que amb el sistema anterior.

Per produir un automòbil l'any 1904, eren precisades 1291 hores de treball d'home; al 1919, sols 313 hores; al 1929 sols 92 i així resulta que en aquest darrer any es fabricaren quatre milions més d'autos que en l'any 1919; però, s'emplearen uns 85 milions de menys, d'hores de treball d'home.

I finalment, com a mostra de l'esdevenidor en aquesta matèria, els tècnics projecten ja a Nova Jersey, la construcció d'una fàbrica de seda artificial, la qual no precisarà més que la presència d'un sol home per manipular un distribuïdor general elèctric.

Totes aquestes dades són realment aclaparadores i semblen demostrar mol-

tes coses. Però, dic semblen demostrar, i no dic demostren, perquè l'aparició i publicació d'aquestes dades, promogué a Nordamèrica un gros avalot de protestes i refutacions. En primer lloc, foren combatudes com a inexactes per molts productors declarant-les exageradíssimes. I en segon lloc, i amb més transcendència, foren tixades de parcialistes, d'ésser enfocades cap a unes conclusions generals, tractant-se de qüestions singulars.

Per precisar aquest segon aspecte, veurem el referent a la producció automobilista, com a exemple i deixant de banda les demés.

Els tecnòcrates no han tingut gens en compte, que per arribar a les 92 hores del 1929, va ésser necessari construir primer els dispositius i la maquinària, i preparar les primeres matèries mitjançant la seva extracció i elaboració.

Les seves dades, molt interessants per una fàbrica, no són prou suficients per la col·lectivitat. I les noves professions a les quals ha donat lloc el gran desenrotllament de la indústria automobilista: motoristes, mecànics, empleats de garatges, pintors, venedors de peces de recanvi, constructors de pistes-carreteres, fabricants de neumàtics, policia reguladora del tràfic, productors de bateries elèctriques, agents d'assegurances, etc no volen dir res? Sense cap estadística pot assegurar-se que la indústria del automòbil ha donat treball a molta més gent durant moltes més hores, de les que representa aquella disminució de feina anotada pels tècnics respecte a la fabricació.

Cal, doncs, anar una mica en compte amb les estadístiques, i encara més amb les conseqüències a deduir d'aquelles.

J. MONTAGUD

XAVIER CARBÓ, POETA

Als cassanencs:

Feia molt temps que impressionat vivament per algunes de les poesies del nostre poeta convilatà, Xavier Carbó, pensava també contribuir a què la memòria de l'il·lustre cassanenc tan infortunadament desaparegut no continués així oblidada. En aquesta intenció he publicat un article; article que si els amics d'«HORITZO» ho tenen per bona cosa, reproduceixo en aquesta publicació.

* * *

Fa pocs dies es va complir el quinzè

aniversari de la mort d'un poeta català. Es deia Xavier Carbó.

Una tarda groguenca de novembre, quan ja els bòscos de la Selva fuetejats per la tramuntana s'agrisen i la fulleraca dels suros i roures fa coixí sota la mata seca del bruc i la gatosa, el poeta que les ha cantades, deixa la seva arpa terrenal i atura la seva obra. A la casa humil dels seus pares, a Cassà de la Selva, el poeta Xavier Carbó, una tarda de novembre deixava d'existir. Era l'any 18. Jo el recordo aquell hivern de l'any 18. I per quantes idees que s'associen ara recordo el meu poble en aquell any 18, enmig de

profunda dissort. Però de totes les que l'assotaven cap de tan dura, cap de tan irreparable, com aquella que li era la pèrdua del poeta, la mort de Xavier Carbó.

Xavier Carbó havia estudiat la carrera de capellà al seminari de Girona. Bé recordo jo com parlàvem, entre els amics, del «capellà jove que fa versos». Erem tots criatures, i poc podia pensar jo que un dia la meua ploma procuraria escriure d'aquell poeta l'exaltació d'un record, i la justesa d'una valoració crítica.

El poeta convilatà meu, va morir molt jove. Acabava de fer vint-i-cinc anys. Era en aquesta edat de formació, d'encauament segur, que ell traspassà. I amb

tot. quina puixança ja en algunes de les seves poesies. Quina inspiració més robusta i més fina alhora.

«Vola a mercè de la rompent onada
ràpida estrofa que m'ha dut el vent;
jo seguiré ton vol amb la mirada
per sobre de la mar esvalotada
que broda randes d'escumós argent.»

En morir, de Xavier Carbó restaven tan sols conegudes algunes poesies que ell havia tramès a certàmens literaris. Però la seva obra més voluminosa era inèdita, en la carpeta dels papers endreçats. I uns quants amics seus, van tenir la idea, i van realitzar-la, d'editar-li com a homenatge pòstum les seves poesies. El llibre s'imprimí a Girona, l'any 21, i s'escampà per les cases dels amics i coneguts. Xavier Carbó no arribà gaire més enllà d'aquesta línia d'intimitat. De tant en tant s'han renovat les veus del record, i el nom del poeta cassanenc, ha rebut l'elogi de bons amics. Però un cercle reduït envolta la seva memòria encara.

Jo també he de clamar per a desfer, doncs, aquesta reducció. Cal que l'obra de Xavier Carbó sigui més coneguda. I és cosa que pot ésser deïanada per la valor de l'obra seva.

Catalunya va perdre en Xavier Carbó la possibilitat d'un gran poeta. Però queden petites mostres d'aquella gran personalitat que bé mereixen la pena d'un esforç per a redimir-les d'un oblit immemorable.

Xavier Carbó era home d'intel·ligència cultivada per un estudi intens. Ho prova el fet que a la seva edat traduís directament en versos catalans bellíssims les llengües clàssiques i modernes europees. I les seves pròpies paraules expliquen com feia ell la poesia. «El perillós error de molts està en la creença que una impressió qualsevol treballada a sangs fredes i vestida amb oripells d'eloqüència és obra poètica. I això no pot ésser. La cultura que els parnassians pregonen com a indispensable en el poeta ha d'ésser preexistent, això és, anterior a la impressió que hom ha rebuda... L'enteniement i el cor del poeta han d'esdevenir un camp adobat per l'estudi... que si ho és, amb poc treball la llavor donarà brots, capolls i fruites; del contrari, la impressió si arriba a nàixer, com més ben atesa sigui més aviat s'assecarà; serà com aquella sement evangèlica que el sembrador deixa caure sobre les roques.»

No es pot dir que als vint-i-quatre anys hom senti definicions poètiques definitives. Però el seu criteri exposat mostra un punt mig entre l'academisme eixut i la buida espontaneïtat romàntica, que situa Xavier Carbó en el lloc de les grans realitzacions artístiques.

Potser influenciat d'altres poetes, que després no seguí, als dinou anys també escriu Xavier Carbó una cançó

d'«El pirata»; diu:

“Lladre en triomf; al mig d'un drapell blanc
ja n'hi pots dur de noble executòria
sobre els quaters de ta crudel història
flamejarà una aspada creu de sang.”

L'estre del poeta s'inflama d'un lirisme punyent, amb l'errabunda nau descrita del pirata. Però la visió del poeta s'endolceix quan vol cantar, un any després, la “vella ciutat”, i diu:

“Recó pairal, vinc a trucâ a tes portes
jo, el beduí d'aquestes terres planes,
colrat del sol i embalsamat d'aromes.
Acull-me, oh tu qui ets mare de tants ho-
[mes,
que m'han brusit les soleiades fortes
i escabellat les braves tramuntanes.”

Sent la pregonesa de l'esperit que infon la sacratíssima “ciutat” seva, i canta encara:

“Esbrava un poc ma fantasia encesa,
folra'm el pit de triple fortalesa,
dóna a mon ser el tremp de tes fornals..”

I s'enlaira encara el poeta en l'exaltació d'aquella ideal ciutat:

“Per tu els graners de les fecundes terres,
per tu els raïms de les colrades serres,
la porpra i l'or que duu ventruda nau...”

Xavier Carbó era un refinat del llenguatge. Poeta dotat d'inspiració abundant com la seva paraula.

En “Rapsòdia bàrbara”, escrita als vint-i-dos anys, trobo aquesta estrofa de fort accent maragallia:

“Branda pels cels ta colossal volada
fent ressonar sobre l'etèria amplada
la ronca veu dels pífans triomfals;
i els blancs tudons del sí de les boscúries
alabatents iran a voladúries
per ajocar-se a rera dels cimals.”

Els versos de Xavier Carbó ressonen a gran. Potser alguna vegada no tenen la perfecció de forma exigible, però sempre mostren l'empenta d'un formidable temperament poètic. Aquesta darrera poesia esmentada és ja la ferma promesa d'una genial obra.

I la bellesa de llenguatge. Xavier Carbó guardava tot l'avellutat regust del llenguatge de la comarca selvatana, on mai el català no ha perdut el seu accent natural. El poeta sentia el goig del llenguatge i el cultivava afanyosament. Fou un excel·lent col·laborador de l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya. A la comarca selvatana recollí cançons populars i rondalles que són ara a l'A. d'E. F. de C. a la Facultat de Filosofia i Lletres.

En el curt espai que permet un article és gairebé impossible d'anar resseguint l'obra de Xavier Carbó. Poeta complet, el seu estre cantà de la vida i del món abundantment. I ni amb ditirambes po-

dríem abreuçar aquest treball. Per força tot el que diguem —ara— ha d'ésser fragmentari respecte al poeta estudiat.

Però si l'espai és curt ha d'ésser aprofitat pels elogis. Malaguanyat poeta fou Xavier Carbó. Si alguna vegada les nostres lletres han estat de desgràcia són en aquella, en què el poeta cassanenc moria. A ben segur que el seu nom s'hauria afegit a la glòria d'aquells altres que immortalitzen la nostra poesia. Del llibre pòstum cal que en surti una segona edició de poesies triades. Qui ho pot fer que ho faci. Es un deure d'honor a la poesia catalana.

Una joiosa rectificació. En uns anteriors articles sobre la Tragèdia de Sèneca “Medea” publicats per mi en aquesta mateixa secció, recollia una conversa haguda entre una famosa actriu i un il·lustre escriptor catalans, i escrivia que d'aquella esmentada obra llatina no n'existia cap traducció publicada en la nostra llengua. El llibre de Xavier Carbó —que jo no havia llegit de fa uns set anys— m'ha proporcionat la punyent i també agradable sorpresa de trobar en versos catalans la “Medea” de Sèneca. Comença així:

“Déus conjugals, socors, Leucina, tu qui
[veilles
llits maritals, i tu de qui va apendre Ti-
[phis
de domtar els freus, els nous vaixells gal-
[gant; tu
cruel Neptú, qui tens domeny sobre les
[aigües!”

Xavier Carbó havia traduït també l'«epístola ad Pisones», d'Horaci, i poesies de Leconte de Lisle, de Fougueray, de Ronsard i alguns sonets de Petrarca, forma de composició en la qual ell abunda.

Tot plegat demostra com la mort arrabassà, als vint-i-cinc anys de vida, una gran personalitat, a la nostra poesia. Hem de retre-li homenatge, i, com he dit abans, la millor manera és procurar l'expansió de la seva obra. Són comptats els qui en el nostre món intel·lectual coneixen l'obra de Xavier Carbó. El llibre pòstum, al meu entendre, tampoc no és adient a aquesta intenció, perquè hi ha massa desigualtat entre el conjunt de poesies que presenta. Cal editar un segon volum, on visquin triomfals estrofes com aquesta:

“Encrespi el torb ta flamejant crinera
de volador corser desembridat;
remou els vells avets de la muntanya;
la glòria del sol banya
tes ales desplegadas en bandera
dessobre la revolta tempestat.”

* * *

I ara, companys tots, escolteu-me, si us plau. Escolteu al cassanenc; escolteu-me aquells qui volguen que per da-

munt de les petites coses que mai no han comptat per res al lluny del temps, hi hagin les coses de l'esperit que compten igual per a tothom i viuen en el sempre més. Voldria poder comunicar-vos tota la fermesa de convicció que jo sento, per a que cada un de vosaltres es preguntés com jo, què ha fet el poble de Cassà per honorar aquest cassanenc, Xavier Carbó qui ha honorat el poble? On és la làpida de marbre que dongui el seu nom a un dels millors carrers de la nostra estimada vila?

Companys, teniu al davant vostre una obra a accomplir. Per a major dignificació de tots cal que es porti a cap.

MODEST SABATÉ

AUTUMNAL

Pausadament els bous van allunyant-se goretets enllà...

Els llauradors, la forta aspror terrosa, xiulant cançons, aspiren de la plana qui reb l'alè brunzent de tramuntana tota ajaçada, immensa i vermellosa, un xerroteix frescal com l'alegria que en unes galtes se pintés de nacre sobre les vinyes creix, de gent curulles, que es belluguegen com un rusc d'abelles; dessobre el dors els rulls de les donzelles ritme autumnal imiten de les fulles; rellu a les mans el gra d'or dels raïms el seu braç nu enjoiant de regalims. I per l'enllà se sent la esquelinada dels carros plens que fan la caminada....

Mn. XAVIER CARBÓ MAYMÍ

Quatre mots

Trapelles

Encara em sembla que contemplo aquell meu company de col·legi sobre l'escenari, davant d'un públic nombrós d'escolars i de llurs familiars, recitant una poesia, amb aquells gestos acompasats i estudiats, apresos amb la mateixa dificultat que la lliçó; i amb aquella cantarella displicent i armoniosa alhora, característica d'un autor aficionat de dotze anys. Aquella cantarella que ara a mi en sona i em fa l'efecte d'una mena de música de folklore, d'una música d'aquells temps passats que no tornaran mai més, d'una música que fa somniar i que fa venir la son

El vers que recitava el meu company encara me'l sé de memòria. Comença així:

Qui sóc jo?

Jo, sóc un xicot com cal.
etc. etc.

Jo escoltava la falsa apologia que feia de si mateix el meu company. Em semblava impossible—aleshores—que el meu company pogués mostrar-se tant tranquil i que declamés amb aquell aplom, dient aquella gran mentida.

Ell prou sabia, tan bé com jo, que no ho era pas ben bé un xicot com calia. Les nostres entremaliadures no eren pas sempre de xicots com cal. Precisament, el dia abans, havíem fet «rodó» i havíem anat a arrencar totes les cols d'un camp, el propietari del qual, potser en aquells moments ens maleïa els ossos.

I el meu company, tranquil·lament, com si ja fos un home fet, en lloc de confessar les seves culpes, feia comèdia aparentant una santa innocència, un candor, una ingenuïtat, que enternien. Igual, igual, que un home amb tota la barba.

Sovint el recordo el meu company. Cada vegada que escolto un home que declama en prosa fent l'auto-bombo de la seva personalitat, em ve a la memòria i em sembla que escolto el meu company, fent gala del seu cinisme precoç, recitant el vers, sobre l'escenari del col·legi.

F. P. C.

Del meu àlbum

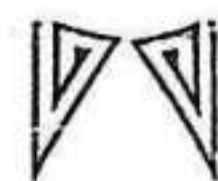
L'eterna Cançó

Nit d'estiu. Ni un alè d'aire plana damunt la terra, que sembla talment morta. Es senten els suaus efluvis de les flors en l'ambient. Allà dalt, en l'obscur firmament, miriades d'estrelles recorden els punts ignis que sobreviuen damunt les cendres grises d'un foc mal apagat. Si després de contemplar l'infinit, donem una mirada sobre el nostre món, veiem també unes llumenetes que il·luminen en certs punts les pedres rònegues d'una vila que dorm solitària al son reparador de les fatigues que causa el penós treball de cada dia.

Si tinguéssim poder per a remuntar-nos en l'aire i poder contemplar a vol d'ocell la població en altes hores de la nit, potser també ens semblarien aquestes llumenetes que veïen els somnis dels seus habitants, una reproducció en petit un croquis d'aquelles altres que ens miren des de l'immens espai insondable, on l'home a desgrat de sa imaginació i de la seva intel·ligència, té vedat de penetrar-hi.

Continuant el somni utòpic de poder vagar amb vol d'oreneta per sobre de la

Bar
American
Sport

Plaça J. A. Clavé

Cassa de la Selva

Fabricantes:

Dispongo de maquinaria moderna para esmerilar y ensamblar toda clase de productos derivados del corcho.

Fábrica de Tapones, Discos y Especialidades

vila dormida, veiem carrerons estrets i mal il·luminats per escasses bombetes elèctriques; altres carrers un poc més amples, amb llums que deixen entre ells, llocs fluctuants, entre la lleugera penombra i les més denses tenebres; i cases tancades, de les quals sols podem veure l'exterior, les parets ennegrides de pedres velles on s'hi pinta amb claredat la funesta i destructora acció del temps: les pluges, els vents. . .

L'interior és en aquestes hores un misteri. Al clarejar l'alba potser podríem desfer-lo, però en aquest moment, és completament impossible. No pretenem esbrinar-ho i seguim el nostre vol passejant-nos per sobre les negres teulades. No obstant, com a contrast amb totes les altres cases tancades, una, deixa caure damunt del carrer mal empedrat un quadre de llum minça, reflexe de l'il·luminació d'una cambra, projectada per la finestra.

Parem el vol i deturem-nos davant d'ella. Veurem si podem copsar una petita part, tan sols, de la vida de la població que dorm, com un remat vigilat per un vell mastí: el campanar, que s'aixeca pel damunt de totes elles i les domina amb sa vista.

Veiem guaitant per la finestra una habitació amoblada senzillament, sense el luxe de la vida moderna, però que traspuja per tot arreu ordre i netedat. En aquesta cambra hi ha un breçol, on jau un infantó que plora, aixecant ses blanques

manetes vers l'espai com repel·lent un ésser invisible que el priva de dormir-se; i al costat seu, sense deixar de mirar el nin, va cantant una cançó de breçol suau i melodiosa amb veu plena de melangia que té la virtut de fer reprendre el son al seu fillet, un ésser que sembla talment un àngel de la guarda: la jove mare...

La cançó que surt florida dels llavis d'aquest àngel que té el nom mai oblidat de «mare», és la mateixa cançó que ens adormí en la nostra infantesa, que adormí els nostres pares i els nostres avis i que vetllarà els somnis dels infants, de les futures generacions.

Es l'eterna cançó.

J. CASTELLANO

Si necessiteu
Calçat d'hivern
 no dubteu un moment,
 en **Xec Espardenyer**
 us en servirà d'econòmic i superior.

Castelar, 41

Tribuna Lliure

Amb prec de publicació hem rebut la següent lletra oberta.

Señor Presidente del Partido Republicano Radical Socialista.

Esta villa.

Distinguido Señor: Al fundar el P. R. R. S., en esta villa, fué, más que nada, con el deseo de democratizar la política que durante años viene siguiéndose en esta villa.

Desde un principio, la constitución de los diferentes Censos cambió una buena parte de la forma en que se desarrollaba la política local haciendo que cesara aquella monstruosidad de elegir a capricho de unos individuos los que habían de ostentar la representación del pueblo en el Ayuntamiento.

Esperaba del funcionamiento de los Censos algo más y muy especialmente del nuestro.

No se me escapa que es tarea difícil el cambiar sistemas durante tanto tiempo practicados.

La administración del Ayuntamiento no cambiará hasta tanto los Partidos, no impongan, de acuerdo entre sí, un camino a seguir que sea recto y claro que, sa-

crificando escrúpulos, conduzca a dotarlo de lo más indispensable, que es mucho para ponerlo en consonancia con el más elemental progreso que rige en los pueblos de la categoría de nuestra villa

Grande ha sido mi sorpresa al ver que los partidos no enfocaban abiertamente la labor a realizar en el próximo nuevo Consistorio

Más grande ha sido mi decepción tener por parte de Vd. tan rara oposición a explicar mi proyectado debate político sobre "política local".

Cuando una personalidad tan destacada —en el Partido local— se coloca en la situación que se colocó Vd es en vano tratar de conseguir lo que del Partido esperaba

Con cariño iniciamos unos cuantos compañeros el P. R. R. S. Por esto no puedo ser yo el promotor de discordias en su seno.

Su reto y la consideración que antecede me obligaron a retirarme de la sesión con el pesar que solo un hombre, que quiere mucho a su Partido, puede sentir

Ante el dilema de insistir en mis lemas de Democracia y Progreso —con sus consiguientes peleas en las sesiones del Partido— o seguir la corriente emprendida, midiendo las ventajas y desventajas, opto por rogar a Vd se sirva darme de baja del Partido, suplicándole

dé cuenta al mismo de la decisión que acabo de tomar.

Salúdale atentamente.

Salud, Democracia y República.

JOSÉ M. ARDERIU

Cassà, 5 - 12 - 33.

Les orenetes

A l'entrar la tardor
les pobres orenetes endolades
sentiren la frescor
que duien les ventades
dins dels nius de dessota les teulades.

Fugint dels freds propers
volaren amb delit, sense parar,
cercant humils recers
a l'altre corn del mar,
per a fundar nova i benigna llar.

A les llunyanes terres
on les temperatures eren blanques,
veieren altes serres,
magnífiques fontanes,
i altre cel, altres pobles i altres planes.

Però al finir l'hivern
a les branques dels arbres s'agruparen
i amb llur costum etern
aquelles que emigraren
retornen als indrets que abandonaren.

Aviat niuran,
i quan els ous estiguin ben covats
els pollets naixeran
i amb crits desafortats
demanaran menjar, desconsolats.
Aleshores, els pares,
caçant per l'aire, arreu, incessantment,
dípsters de formes rares,
els duran plaentment
dintre el bec de llurs fills, en vol rabent.
Les aus cosmopolites
viuran prop nostre durant tot l'estiu,
i altra vegada, tristes,
abandonant el niu,
aniran lluny del país nadiu.

JOSEP M.ª MUSTARÓS

ES VEN

l'antiga casa Capsana

Industria, 40

Cantonada a la Carretera

Notes Municipals

Sessió del dia

5 de Desembre

S'acordà: Aprovar l'acta anterior, la nota dels jornals fets per la brigada municipal, del dia 26 de Novembre passat al 3 del corrent que importa ptes. 620.

Restar assabentats de la recaptació del mes de Novembre pels següents arbitris:

Inspecció i reconeixement sanitari de carns i peix	Ptes.	110'18
Drets de matança a l'escorxador		431'85
Consum de begudes		729'90
Consum de carns		2052'33

S'aprovaren a més, unes factures de Pere Grau Mundet, que importen Ptes. 145'75 i una per la compra de una bomba pel servei de l'escorxador que pujà Ptes. 940.

Sessió del dia 12

Després d'aprovar l'acta de la sessió anterior es prengueren per unanimitat els següents acords:

Aprovar la relació dels jornals de la brigada municipal, composta per obrers del cens de parats forçosos, corresponents als dies del 4 al 10 del corrent mes, que importa Ptes. 717.

Cine Modern

Empresa Josep Taché

Diumenge 17 Desembre 1933

Tarda i nit

Un programa monstre

Tres èxits de la temporada

Demaneu programes

El compte del Dipositari per les quantitats abonades als obrers en atur forçós per jornals fets a la brigada municipal des del dia 28 de Maig d'enguany al 29 d'Octubre proppassat, de Ptes. 8.357.

El de despeses per les darreres eleccions de Ptes. 122'45, un altre per plantació d'arbolat al cementiri, de Ptes. 353'50, una factura per material sanitari de l'escorxador, de Ptes. 17'50 i la subscripció al Diari de Sessions del Parlament Català, que és de Ptes. 32.

Fou així mateix aprovada una factura de Pere Grau Mundet per quatre estufes per la calefacció de les Escoles, que puja Ptes. 405'25, inclosos els tubs i despeses d'instal·lació; i el rebut del segur obrer per accidents del treball que comprèn des del dia 15 de Juliol al 30 de Setembre d'enguany, de Ptes. 260'99 i finalment un expedient d'habilitació i suplement de crèdit per ptes. 2.225'99.

Foren llegides unes lletres dels diputats per aquesta circumscripció Srs. Santaló i Estelric oferint-se a l'Ajuntament en motiu de la seva reelecció.

Descans dominical

Demà estaran de torn els següents establiments:

Farmàcia: Joan Gener Prats. - Carrer Dr. Zamenhof.

Estanc: Joaquim Mestres Mestres. Plaça Clavé.

Kursaal Cinema

Dissabte 16 nit i diumenge 17 de Desembre tarda i nit

UN PROGRAMA MONSTRE

2 superproduccions de la famosa marca Fox.

Presentació del formidable drama totalment parlat en espanyol.

6 horas de vida

per els grans astres **Mirian Jordan, Warner Baxter i John Boles.**

Un altre aconteximent és la grandiosa comèdia dramàtica

Entre dos esposas

per Sally Eillers i Ralph Bellamy.

Polítiques

En les Societats polítiques republicanes Unió Republicana i Centre Republicà Federal i en la Casa de la vila el dijous dia 14 onejaren a mig pal, les respectives banderes en commemoració de l'afusellament de Galán i García Hernández.

Gasetilles

«Balls»

El divendres dia 8 tingueren lloc en el Centre Republicà Federal i en el Centre Cassanenc lluïts balls, a càrrec de les orquestres Unió Cassanenca i Els Unics respectivament.

«Reunió»

El diumenge dia 10, a la tarda, el Centre Unió Republicana va celebrar reunió general ordinària al objecte de canviar la meitat de la seva junta directiva la qual és constituïda de la forma següent: President, Amadeu Tolosa; Vice-president, Josep Ors; Tresorer, Josep Duch; Bibliotecari, Camil Bosacomà; Vocals, Josep Xiberta, Josep Palahí, Manuel Valentí, Josep Campderà; Sots-secretari, Ricard Cassà; Secretari, Enric Castelló.

«Comitè Segell Pro-Infància»

Ha quedat constituït en la nostra vila el Comitè Segell Pro-Infància de la següent manera: President, Josep Robau (alcalde); Tresorer, Vicenç Puig (mestre); Secretari, Josep Bosch.

«Veïllada»

Organitzat per ex-alumnes del Col·legi «La Selva» (abans Sant Josep) ha tingut lloc el divendres dia 8 una selecta veïllada teatral en el teatre de les dites escoles.

«La diada de les modistes»

Per celebrar la diada de les simpàtiques de l'art de l'agulla, va tenir lloc en el Centre Republicà Federal el dimecres proppassat un lluit ball a càrrec de l'orquestra Unió Cassanenca.

També va tenir lloc en la sala Galà un lluit ball a càrrec de l'orquestrina «Els Unics».

Aquest número ha estat revisat per la censura.

Afavoriu

**amb vostres compres
als nostres**

anunciants

*Cobla - Orquestra
Orquestrina*

*La
Selvatana*

Cassà de la Selva (Girona) Telèfon: 22

Per a contractes: Pere Arpa

Jaramago Valadia

EL MILLOR PAPER DE FUMAR

ESTOIG ENGOMAT
10 Cts.

JARAMAGO "ORO"
20 Cts.

Demaneu-lo a tots els estancs

DIPOSIT DE VENDA: Sant Pau, 22 - BARCELONA

PIPES, BOQUILLES, PETAQUES, MONEDERS
JOCS DE CARTES, DOMINÓS, ESCACS,
PARCHEESSIS, etc. etc,

Venda a l'engròs i a la menuda

*Cobla - Orquestra
Orquestrina*

*La
Principal*

Per a contractes:

Francesc Gruart Telèfon 19

Farmàcia

J. BOTET

CASSÀ DE LA SELVA

Despatx acurat de receptes.

MANUEL BECERRA
Sastre

Cassà de la Selva

Fàbrica de gasoses i sifons - Zeppelin - Aigua picant

JOSEP CLARA

Expedidor de la cervesa Damm i representant del lleixiu Berenguer.

Pau, 45

Cassà de la Selva

Farmàcia i
Laboratori de

Joan Gener Roca

Cassà de la Selva

PERRUQUERIA

" LA HIGIÈNICA "

ESPECIALITAT EN EL TALLAT DE CABELL

JOAQUIM COSTA 12

CASSÀ DE LA SELVA

Menjars i dispeses econòmiques

Casa Pica

Carrer Salmeron, 39 Cassà de la Selva

Nova Fleca de

JOSEP SITJES

(ANTIGA CASA GALA)

Gran especialitat en Pa de Viena i pa ratllat

Carrer Fermí Galán, 21

DISPONIBLE

Taller de Reparacions
Cotxes · Camions · Tractors

Meliton Sadurní

Automòbils de lloguer
Preus reduïdíssims
Servei a totes hores

Carrer Pi i Margall, 27 - Telèfon 35

Fonda "El Comerç"

Antiga casa Barretina VDA. JOAN ABELLI
Plaça Anselm Clavé, 30 - Garcia Hernández, 10 - Cassà de la Selva
Preus reduïts - Servei acuradíssim - Garatge

Pere Mercader

CAPELLERIA - - - GORRISTERIA
Camises-Corbates-Cinturons-Sempre les darrees Novetats!
Plaça Mn. Cinto Verdaguer, 5 Cassà

Si no teniu la Pòliza del Segur de foc feta, no espereu un instant en contractar-la a

"AURORA"

C.ª Anònima d'Assegurances

Representant Pere Baus Cristià Cassà de la Selva

Narcís Martí

Tocineria - Comestibles
Cassà de la Selva

Reparació d'automòbils - Venda i reparació de bateries
Cotxes a pupilatge - Lubrificants, olis, grasses, etc. etc.
Cotxes de lloguer

Garatge Modern

ENRIC GRUART

Joaquim Costa, 37 i Concepció Arenal, 5
Telèfon 32 R

FONDA "EL REGREO"

Plaça J. Anselm Clavé - Telèfon 15
Garatge Bany
Cassà de la Selva

Taller Mecànic de LLUÍS CASSÀ

Reparació de maquinària - Lloguer i venda de màquines de ribot
ESPECIALITAT EN SEGELLS MARCADORS
Manuel Bellés 17 - Cassà de la Selva

Narcís Duran

Aiguardents i Licors - - - Elaboració acuradíssima
Pont 7 i 9 - Cassà de la Selva
Servei amb camions propis per tota la província.

Pere Cufí

Fàbrica de Gasoses i Sifons - «Fruxampany»
«Representant de la cervesa Damm»
Cassà de la Selva

Articles de Ferreria - - - Armeria i efectes de caça

URALITA

Agència oficial: J. BERDALET
Cassà de la Selva

Aigua de les fonts de PANEDÉS i d'En LLIBRE
Encarragueu-la a

NARCÍS LLOVERES VINYOLES

CERVANTES, 30; i us la servirà a domicili.

Servei amb camió de Cassà a Barcelona, amb parades a Caldes de Malavella i a tots els pobles del litoral

Emili Cabarrocas

Preus econòmics - Servei ràpid

Carrer Mesures Cassà de la Selva

LA PREVISIÓN NACIONAL

==== **Societat Anònima d'Assegurances** =====

Filial de la Companyia d'Assegurances contra Incendis «LA CATALANA»

====
ASSEGURANCES
contra el risc de

ROBO

====
Assegurança combinada (pòlça única) contra els riscos
d'incendi i robatori.

====
Al Comerç - A la Indústria - A la Banca - Als particulars

A tots interessa subscriure una pòlça d'assegurança contra el Robo,
amb la Companyia

La Previsión Nacional

====
Aquesta Companyia també assegura contra la ruptura de vidres i cristalls

====
Demaneu dades i pressupostos de tota mena d'assegu-
rances, a l'agent

F. Pla Costeis

Carrer Catalunya, N. 15

Cassà de la Selva